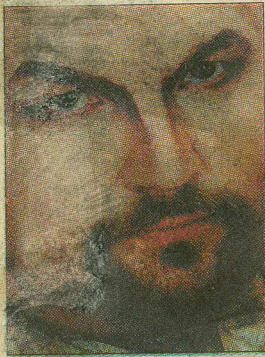

Toimetaja Riste Uuesoo, tel 6 144 234, e-mail kultuur@epl.ee

[b]

Kultuur:
Jassi Zahharov
lummas
homme
esietenduva
"Macbethi"
nimiosas lk 16

Enne proovi grimeerija Tiiu Luhti käe all: Jassi Zahharovile töötab Macbethi roll saada hüppelauaks laia maailma. FOTO: PRIIT SIMSON

"Macbeth" avab Verdi festivali

- ▶ Homme esietenduv Verdi "Macbeth" jõuab Eestis lavale esimest korda
- ▶ Arne Mikk ei rõhu efektidele, vaid jääb psühholoogilise draama juurde

Virve Normet
muusikaajakirjanik

OOPER ▶ Estonia avab Giuseppe Verdi 100. surma-aastapäevale pühendatud festivali homme helilooja ooperiga "Macbeth", mis jõuab Eesti teatrilavale esmakordselt.

Põhinäo on ooperile andnud lavastaja Arne Mikk ja kunstnik Eldor Renter. Renterile on see juba 12. Verdi-lavastus Estonias. Lavakujundus on geniaalselt leidlik: taustaks on sodiaagimärkide ring peegelduva keskosaga, mis vajadusel rahvastseene justkui mitmekordistab, aga ka valgust läbi laseb. Inimsaatus ettemääratud rõhutab veel Fortuuna-ratas,

mis pingementidel keerlema hakkab.

Kokkuvõttes toetab lava oma lakoonilise, kuid leidliku sümbollikaga igati etenduse tõusvat pinget ja loob meeolelu. Lavastaja ei rõhu efektidele, teisisõnu ei lase end peibutada nõia-steenide fantaasiat-virgutavast virvatulest, vaid jääb stiilselt psühholoogilise draama juurde, usaldades lauljaid-näitlejaid, kes tõepoolest oma sise-mise dünaamikaga laval lausa imet teevad.

"Macbethi" valmistab ette siluliselt kaks koosseisu, mille peaosalistes on Jassi Zahharov – Sigute Stonyte (Leedu) ning Samsons Izjumovs – Ieva Viluma (mõlemad Lätist).

Ooper

Giuseppe Verdi

MACBETH

Libreto: Francesco Maria Piave

Lavastaja: Arne Mikk

Muusikaline juht ja dirigent: Paul Mägi

Kunstnik: Eldor Renter

Osades: Jassi Zahharov, Samsons Izjumovs (Läti), Sigute Stonyte (Leedu), Ieva Viluma (Läti), Mati Palm, Leonid Savitski, Ain Anger, Mart Madiste, Vello Jürna jt
Esietendus 19. jaan Estonias

Zahharovi–Stonyte puhul on lummas vokaalne meisterlikkus ja nüansirikkus. Ja seda juba n.-õ nende esimesel lavakohtumisel. See töötab suuri teatrielamusi, sest peale professionaalsuse on neil ka kaunid hääled. Ja Verdi on andnud selles ooperis peategelastele, eriti Macbethile ka palju laulda.

Verdi muusika on ilus. Ka

SAMAL TEEMAL

Vähe mängitud ooper

▶ Verdi "Macbeth" esietendus 14. märtsil 1847 Firenzes ja on seni olnud üks vähem-mängitud Verdi ooper. Draama tegevus toimub 11. sajandil Šotimaal ja Inglismaal. Ülituntud on Shakespeare'i näidend, kuid kuningas Duncani sõjaväepealiku Macbethi ning tema kurikuulsa naise leedi Macbethi psühholoogiline konflikt iseenda ja maailmaga on andnud kaunitele kunstidele ainet tegelikult sajanditeks, tänase päevani.

Verdi läheb siin aga oma rada. Võtnud aluseks küll müüdiksaanud tragöödia, ei süüvi ta ajaloolisse ainesesse ei sõnas ega muusikas, vaid kujundab oma, verdiliku helikeelega puhtalt psühholoogilise draama. **Virve Normet**

siis, kui dramatism tõuseb kõrgeima astmeni, tahab ja suudab ta seda öelda esteetiliselt väga kauniti. Ta saavutab pingeid orkestri, koori, ansamblite ja solistide meisterliku jagamise-ühendamise kaudu, ja Estonia muusikud on võimelised väga heal tasemel ka kõike seda realiseerima.

"Verdi "Macbeth" jääb Esto-

nia lavale pikkadeks aastateks, nagu seda on praegu pidevalt täissaalile minev "Nabucco", ennustas Estonia peadirigent ja "Macbethi" muusikaline juht Paul Mägi.

Mägi viimistluses saab lavastus praegu veel viimast lihvi, sest näilise lihtsuse taga on Verdi muusika nõudmised suured.